

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA A
STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ PELHŘIMOV

ODBORNOST MÁ BUDOUCNOST

PELHŘIMOV - KAMENICE NAD LIPOU

Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Pelhřimov

Friedova 1469, 39301 Pelhřimov

2023/2024

Minimální preventivní program prevence sociálně patologických jevů

Zpracovala: Mgr. Renata Doskočilová

Metodik prevence sociálně patologických jevů

SPŠ a SOU Pelhřimov

Obsah:

Úvod	3
Zajištění účinného fungování minimálního preventivního programu na škole	5
Zásady pro tvorbu preventivního programu v oblasti minimální prevence zneužívání návykových látek a jiných sociálně patologických jevů	7
Programové cíle realizace preventivního programu na SPŠ a SOU	8
Zabezpečení uskutečnění cílů	8
Vlastní realizace Minimálního preventivního programu	8
a) aktivity pro žáky	8
b) spolupráce pedagogických pracovníků	10
c) spolupráce s rodinou	11
d) spolupráce s odbornými institucemi	11
e) represivní nástroje	11
f) evidence, efektivita	12
Seznam základních školských dokumentů pro oblast prevence	13

1. ÚVOD

Základní údaje o škole

Název a adresa školy	Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Pelhřimov Friedova 1469 393 01 Pelhřimov
Jméno a příjmení ředitele	Bc. Lukáš Tříška
Telefon	565 349 425
E-mail	triska.lukas@spssou-pe.cz

Jméno a příjmení školních metodiků prevence	Mgr. Renata Doskočilová Ing. Miroslava Hanusová
Telefon	565 349 418 565 432 110
E-mail	doskocilova.renata@spssou-pe.cz hanusova.miroslava@spssou-pe.cz

Jméno a příjmení výchovné poradkyně	Ing. Marcela Křížková
Telefon	565 349 418
E-mail	krizkova.marcela@spssou-pe.cz

Profilace školy

Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Pelhřimov poskytuje vzdělávání ve čtyřletých studijních oborech (denní forma), tříletých učebních oborech (denní forma, dálková forma) a dvouletém denním i tříletém dálkovém nástavbovém studiu.

Počet žáků ve školním roce 2023/2024	687
Počet tříd	Denní forma: 30
	Dálková forma: 3

Základními cíli strategie primární prevence sociálně patologických jevů jsou:

- *výchova ke zdravému životnímu stylu*
- *rozvoj a podpora sociálních kompetencí*
- *zkvalitněním koordinace a kontroly specifické primární prevence napříč resorty dosáhnout vyšší kvality a efektivity prováděných programů*

Cílem působení v oblasti prevence sociálně patologických jevů je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí
- přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopné řešit, případně nalézt pomoc pro řešení problémů
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek

„Primární prevencí“ rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům spojeným se sociálně patologickými jevy, případně minimalizovat jejich dopad a zamezit jejich rozšíření.

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy zahrnuje aktivity především v oblastech prevence:

- násilí a šikanování,
- záškoláctví,
- kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování,
- ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže,
- xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu,
- užívání návykových látek (včetně alkoholu a kouření),
- netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling),
- diváckého násilí,
- komerčního sexuálního zneužívání dětí,
- syndromu týraných a zneužívaných dětí,
- sekt a sociálně patologických náboženských hnutí.

2. Zajištění účinného fungování minimálního preventivního programu na škole

Ředitel školy

- vytváří podmínky pro realizaci prevence v oblasti sociálně patologických jevů
- pověřuje vhodného pracovníka funkcí školního metodika prevence
- zodpovídá za soustavné vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
- zajišťuje spolupráci s rodiči, popř. zákonnými zástupci v oblasti prevence
- sleduje efektivitu jednotlivých preventivních aktivitách
- zajistí zakotvení preventivních opatření proti sociálně patologickým jevům v řádu školy
- provádí příslušná opatření při výskytu sociálně patologických jevů ve škole
- zajišťuje vybavení školy odbornými, metodickými a dalšími pomůckami pro realizaci Minimálního preventivního programu
- v rámci pedagogických porad vytváří prostor pro informování pedagogických pracovníků o vhodných a nejnovějších formách prevence a o situaci ve škole
- vytváří prostor pro aktivní účast rodičů společně s dětmi na preventivních aktivitách školy
- vytváří podmínky pro poskytování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro žáky, rodiče a pedagogické pracovníky
- při realizaci preventivních aktivit spolupracuje pouze s právníckými a fyzickými osobami, které splňují odborná kritéria (psycholog, speciální pedagog apod.)

Školní metodik prevence

- koordinuje přípravu Minimálního preventivního programu a jeho zavádění ve škole a podle aktuálních potřeb a podmínek program inovuje
- odborně a metodicky pomáhá pedagogickým pracovníkům těch předmětů např. občanská nauka, základy ekologie, český jazyk, psychologie, tělesná výchova, právo atd., ve kterých je možné vhodnou formou zavádět do výuky etickou a právní výchovu a výchovu ke zdravému životnímu stylu
- podílí se na soustavném vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence, pravidelně je informuje o vhodných preventivních aktivitách pořádaných jinými odbornými zařízeními
- sleduje ve spolupráci s dalšími pracovníky školy rizika vzniku a projevy sociálně patologických jevů a navrhuje cílená opatření k včasnému odhalování těchto rizik a k řešení vzniklých problémů
- zajišťuje funkčnost procesu a vyhodnocení výsledků Minimálního preventivního programu
- spolupracuje s okresním metodikem preventivních aktivit, účastní se pravidelných porad a přenáší zásadní informace z jejich obsahu
- spolupracuje s dalšími školskými, krizovými, poradenskými a preventivními zařízeními, se zařízeními realizujícími vzdělávání v prevenci a s institucemi zajišťujícími sociálně právní ochranu dětí a mládeže
- zajišťuje informovanost žáků školy, jejich zákonných zástupců a pracovníků školy o činnosti těchto institucí a organizací
- zpracovává podklady pro informaci o Minimálním preventivním programu školy pro okresního metodika prevence, popř. krajského školského koordinátora prevence

3. Zásady pro tvorbu preventivního programu v oblasti minimální prevence zneužívání návykových látek a jiných sociálně patologických jevů

V organizaci života školy musí škola vytvářet předpoklady pro uplatňování zdravého životního stylu, pro optimalizaci sociálně psychologického klimatu školy a minimalizaci vlivů, které by mohly ohrozit zdraví žáků, učitelů a dalších výchovných pracovníků.

To předpokládá:

- soustavně sledovat vývojové a individuální potřeby žáků, včas odhalovat poruchy vývoje a poskytovat rychlou a účinnou intervenci při výskytu problémů
- důsledně plnit úkoly školního poradenství, realizované především školním metodikem prevence, výchovným poradcem, pedagogem nebo psychologem k němuž mají žáci důvěru
- rozhodovat o pracovních a režimových záležitostech především z pohledu zdravotních a bezpečnostních potřeb žáků a v souladu s vývojovými, sociálně psychologickými a zdravotními potřebami a možnostmi žáků
- upravit školní řád, organizační řád a veškerou činnost školy ve shodě s ochranou zdraví žáků a ochranou vůči zneužívání návykových látek a vlivům jiných sociálně patologických jevů
- optimalizovat vztahy mezi žáky a učiteli, ostatními výchovnými pracovníky
- věnovat zvýšenou péči žákům handicapovaným, žákům se zdravotními a sociálními riziky a aktuálními problémy
- koordinovat činnost pedagogů a ostatních pracovníků školy při realizaci Minimálního preventivního programu
- zajišťovat dostatečné množství volno časových aktivit
- důsledně a soustavně vzdělávat žáky, učitele a ostatní pracovníky školy v oblasti zdravého životního stylu, etické a právní výchovy
- vytvářet optimální podmínky pro vzdělávací proces, kde je minimalizováno nepříznivé ovlivňování rozvoje schopností a osobnosti žáka
- vytvářet dovednosti v sociální komunikaci, zvládnutí sociálních vztahů a stresových situací žáků a učitelů, dovedností odmítnout drogu u žáků

4. Programové cíle realizace preventivního programu na SPŠ a SOU

- smysluplné využívání volného času
- formování osobnosti žáků
- zdravý životní styl

5. Zabezpečení uskutečnění cílů

- spolupráce s vedením školy
- spolupráce všech pedagogických pracovníků (učitelé, učitelé OV, vychovatelé)
- spolupráce s institucemi, sportovními oddíly, zájmovými organizacemi
- zajištění vhodných prostor (tělocvična, sportovní hala, domov mládeže aj.)
- vyškolení pedagogických pracovníků
- propagace činnosti – nástěnky s aktuálními informacemi
- úzká spolupráce s rodiči
- zajištění volno časových aktivit vycházejících z potřeb žáků
- záznamy o realizaci aktivit, jejich zhodnocení

6. Vlastní realizace Minimálního preventivního programu

a) aktivity pro žáky

- **zdravý životní styl**

Cíle, náměty: zdraví, zdravá výživa, odpovědnost za zdraví, citová a sexuální výchova, pohyb, sport, příroda, odmítání drog, alkoholu, kouření,

Plnění: v jednotlivých předmětech studijních a učebních oborů např. občanská nauka, tělesná výchova, chemie, základy ekologie, psychologie, právo atd. na třídnických hodinách, ve skupinách na OV, výchovných skupinách DM, tématických besedách s lékařem, pracovníky pedagogicko – psychologické poradny, kontaktního centra dalších vzdělávacích institucí, naplánované aktivity v rámci plánu environmentální výchovy na školní rok 2022/2023, dodržování pitného režimu, besedy s pracovníky OHS, Policie České republiky (trestný čin, přečin, šikana, agrese, prostituce, přenosné nemoci).

Personální zajištění: třídní učitelé, učitelé jednotlivých předmětů, učitelé OV, vychovatelé, lektori, pracovníci pozvaných institucí

Propagace: nástěnky ve třídách, na domově mládeže, na odborném výcviku, škole vždy k dané tématice, třídních schůzkách, schůzkách s rodiči, webové stránky školy.

➤ **formování osobnosti**

Cíle, náměty: vytváření příznivého klimatu ve třídě, na odborném výcviku, na domově mládeže, ve škole, na akcích pořádaných školou, zvyšování sebevědomí, sebedůvěry, sebekontroly, komunikačních dovedností, zvládnutí problémů a jejich úspěšné řešení, vytvářet pozitivní myšlení, zdravé sebevědomí, formování ctižádosti něčeho dosáhnout, formování životních cílů.

Plnění: adaptační kurz pro nově nastupující žáky, besedy a diskuse ve třídách na třídnických hodinách, aktivní sociální učení v jednotlivých předmětech, především v občanské nauce, ve skupinách při odborném výcviku, ve výchovných skupinách na domově mládeže, individuální rozhovory s žáky (výchovný poradce, metodik primární prevence), besedy s lékařem, pracovníky pedagogicko - psychologické poradny, exkurze, akce související s výukou, např. jednání soudu v Pelhřimově, Poslanecké sněmovny, v rámci předmětů občanská nauka, právo, v rámci projektu EU – pracovní, studijní zkušenosti v zahraničí.

Sportovně-turistický kurz – cykloturistika, pěší turistika – druhé a třetí ročníky, lyžařský výcvikový kurz pro první ročníky, vánoční a velikonoční sportovní turnaje pro všechny žáky školy, atletický den pro všechny žáky školy.

Personální zajištění: školní metodik primární prevence, učitelé, učitelé OV, vychovatelé, vyučující jednotlivých předmětů (především OBN, práva a TV), instruktoři lyžování, lektori, pracovníci pozvaných a navštívených institucí.

Propagace: nástěnky ve třídách, na odborném výcviku, na domově mládeže, ve škole, třídních schůzkách, schůzkách s rodiči, v regionálním tisku, webové stránky školy.

➤ **volný čas**

Cíle, náměty: rozvoj zájmů, seberealizace v aktivitách, překonávání nudy, bezcílného trávení volného času.

Plnění: nabídka zájmových kroužků zejména na domově mládeže – sportovních, kulturních, vzdělávacích, využití posilovny, tělocvičny, účast na sportovních, odborných a kulturních soutěžích pořádaných pro žáky AŠSK, KÚ aj. příprava na tyto soutěže, prezentace školy žáky na veřejnosti, výchovné koncerty, výchovné a vzdělávací akce pořádané pro žáky v kulturním domě Máj a v kině Vesmír.

Personální zajištění: všichni pedagogičtí pracovníci na škole

Propagace: sportovní nástěnky ve škole, na domově mládeže, regionální tisk, výsledky účasti na akcích a soutěžích, Asociace školních sportovních klubů, webové stránky školy.

b) spolupráce pedagogických pracovníků

➤ **učitelé, učitelé odborného výcviku, vychovatelé**

Cíle, náměty: jednotný přístup ke splnění cílů pro využití volného času, formování osobnosti, naučení se pochopit význam odpovědnosti za zdraví a zdravý životní styl, vše při vyučování ve škole v jednotlivých předmětech, na domově mládeže, na odborném výcviku

Plnění: celoroční plány učitelů, učitelů odborného výcviku, vychovatelů, tématické plány učiva, jednání na metodických komisích, pedagogických radách, hodnocení seminářů a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech prevence sociálně patologických jevů, akcí pořádaných KÚ Jihlava, pedagogicko – psychologickou poradnou, NIDV Jihlava, Vysočina Education, atd.

c) spolupráce s rodinou

Cíle, náměty: informace rodičům o záměrech a realizaci programu a činnosti školy, zapojení rodičů do organizování a účasti na programu školy k prevenci proti sociálně patologickým jevům

Plnění: při zahájení školního roku, na třídních schůzkách pro rodiče, informativní letáčky pro rodiče, webové stránky školy, dny otevřených dveří, využití programů pořádaných školou s účastí rodičů, výstavy, přehlídky, prezentace prací a činnosti žáků, časové plnění dle harmonogramu jednotlivých školních roků, možnost zaslání podnětů či dotazů na e-mail metodika protidrogové prevence

d) spolupráce s odbornými institucemi

Spolupráce dle potřeby s pedagogicko – psychologickou poradnou v Pelhřimově konkrétně s okresním metodikem preventivních aktivit PaedDr. Zdeňkem Martínkem, s okresním protidrogovým koordinátorem pro okres Pelhřimov, s krajským metodikem prevence, se zdravotnickými zařízeními, se sociálními kurátory, psychology, s pracovníky Probační a mediační služby, kriminalisty, vyšetřovateli přestupků a trestných činů, s OHS Pelhřimov, s Úřadem práce Pelhřimov, s DDM Pelhřimov.

Besedy a semináře k tématickým celkům, exkurze a návštěvy v zařízeních, která se touto problematikou zabývají (vše v rámci minimálního preventivního programu a výuky předmětů).

e) represivní nástroje

Represe proti konzumaci alkoholu, drog, proti kouření, agresivitě, šikaně, hrubosti jsou stanoveny ve Školním řádu školy, Vnitřním řádu domova mládeže, bezpečnostních a protipožárních předpisech. Se všemi těmito dokumenty jsou žáci a rodiče seznámeni na začátku školního roku třídními učiteli, skupinovými vychovateli, učiteli odborného výcviku a jsou k dispozici na webových stránkách školy.

f) evidence, efektivita

Všechny akce jsou v průběhu roku evidovány a koordinovány výchovným poradcem a metodiky protidrogové prevence, třídními učiteli, vychovateli, učiteli odborného výcviku, jsou součástí harmonogramu akcí na příslušný školní rok, jejich plnění a efektivita je sledována vedoucími jednotlivých úseků teoretického, praktického a výchovy mimo vyučování, výsledky průzkumu, monitorování, jsou vyhodnoceny a objevují se v analýze každého školního roku.

Minimální preventivní program prevence sociálně patologických jevů byl zpracován podle základních školských dokumentů pro oblast prevence.

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (čj.: 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 2007)
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních čj.: 21291/2010-28
- Strategie prevence kriminality na léta 2008–2011 čj.: 1466/07
- Minimální preventivní program „Škola bez drog „
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT čj.: 37014/2005-25
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních čj.: MSMT-22294/2013-1
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (čj.: 14 423/1999-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (čj.: 10 194/2002-14)
- MPP je zpracován podle pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních čj.: 20 006/2007-51 v souladu s vyhláškou č. 116/2011 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Školní řád SPŠ a SOU Pelhřimov platný s účinností od 3. 10. 2017

V Pelhřimově dne 1. září 2023

Mgr. Renata Doskočilová

Naplánované akce

Září

- 11. – 15. – Adaptační kurz pro 1. ročníky - (zodpovídají učitelé TV + TU 1. ročníků)
- zahájení činnosti domova mládeže
- žáci oboru Kadeřník – nemocnice a domov důchodců (zodpovídá p. Černá)

Říjen

- První pomoc do škol – všechny 2. ročníky (zodpovídá Ing. Bartošková)
- Říjen. - 72 hodin – dobrovolnický projekt pro děti a mládež (zodpovídá Mgr. Zahradníková)

Listopad

- projekt „Finanční gramotnost“ (zodpovídá Ing. Běhouňková)

Prosinec

- Anglické divadlo – The Bear Group z. s. (zodpovídají učitelé AJ)
- Vánoční sportovně spol. den (zodpovídají učitelé TV)

Leden

- kariérové poradenství pro žáky končících ročníků – možnosti dalšího studia (zodpovídá Ing. Křížková)
- kino Vesmír Pelhřimov – všichni žáci školy (zodpovídá Ing. Nováková)

Únor

- Lyžařský kurz – žáci 1. ročníků (zodpovídá Mgr. Němec)

Březen

- Jeden svět – festival dok. filmu o lidských právech – kino Vesmír (zodpovídá Mgr. Doskočilová)

Duben

- Divadélko pro školy (zodpovídá Mgr. Havlová)
- Mistrovství ČR v carromu – žáci oborů Truhlář a Operátor dřevařské a nábytkářské výroby (zodpovídá Ing. Kostka)
- 27. 3. 2023 - Velikonoční turnaj – basketbal (zodpovídají učitelé TV)

- Soutěž kadeřníků ve společenských účesech – žáci uč. oboru Kadeřník (zodpovídá p. Černá)
- Čistá Vysočina (zodpovídá Mgr. Zahradníková)

Květen

- Český den proti rakovině – sbírka (zodpovídá Ing. Bartošková)
- Kariérové poradenství pro žáky 3. ročníků dle zájmu jednotlivců (zodpovídá Ing. Křížková)
- podpora žáků v době konání MZ a ZZ (zodpovídá Ing. Křížková)
- 31. 5. 2023 - Školní kolo Corny – lehká atletika – všichni žáci (zodpovídají učitelé TV)

Červen

- Sportovně turistický kurz – žáci 2. ročníků oborů „H“ a „L“ a 3. ročníků oborů „H“ (zodpovídá p. Lacek)

Celoroční aktivity

- nabídka pro maturanty – kariérové poradenství, styly učení
- práce s žáky s výchovnými a výukovými problémy, pomoc se zvládnutím stresových situací
- vedení žáků s PUP a nadaných
- práce s žáky ohroženými školním neúspěchem
- řešení šikany a kyberšikany – práce s třídním kolektivem (třídnické hodiny)
- poskytování individuálních konzultací žákům a jejich zákonným zástupcům při řešení výchovných a výukových problémů
- průběžné sledování nabídky vzdělávacích programů pro pracovníky školy, účast na vhodných programech dalšího vzdělávání